

แผนงานการพัฒนาเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย (Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT)

1. ความเป็นมา

IMT-GT ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2536 จากความเห็นชอบร่วมกันของผู้นำ 3 ประเทศ โดยธนาคารพัฒนาเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการในการศึกษาความเป็นไปได้ในการกำหนดกรอบความร่วมมือ ขอบเขตดำเนินงาน และสาขาความร่วมมือ

หลักความร่วมมือเป็นการกำหนดบทบาทหน้าที่ตามความได้เปรียบเทียบเชิงเปรียบเทียบในอนุภูมิภาค การจัดสรรทรัพยากรและปัจจัยการผลิตร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ โดยภาคเอกชนมีบทบาทนำในการเสนอต่อภาครัฐเพื่อการอำนวยความสะดวกทางด้านโครงสร้างพื้นฐานและการปรับปรุงกฎระเบียบ เพื่อกระตุ้นความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาค

สาขาความร่วมมือระยะแรก ได้แก่ การขนส่งทางบก ทางทะเล และทางอากาศ การท่องเที่ยว การค้าการลงทุนและอุตสาหกรรม การเงิน การเกษตร ประมง และปศุสัตว์ ไทโรคมណမ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาด้าน CIQ

พื้นที่ความร่วมมือเมื่อเริ่มก่อตั้งประกอบด้วย 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทย ได้แก่ สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส 4 รัฐของมาเลเซีย ได้แก่ ปีนัง เกดะห์ เประ ปะลิส และ 2 จังหวัดบนเกาะสุมาตราของอินโดนีเซีย ได้แก่ อาเจห์ และสุมาตราเหนือ ในปัจจุบันพื้นที่ความร่วมมือ IMT-GT ได้ขยายพื้นที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยมีทั้งสิ้น 592,576 ตารางกิโลเมตร ประชากรรวม 69.5 ล้านคน ประกอบด้วย 14 จังหวัดภาคใต้ของไทย 10 จังหวัด ของอินโดนีเซีย โดยเพิ่มสุมาตราตะวันตก สุมาตราใต้ เรียว เรียวโอแลนด์ จัมบี เบงกูลู บังกา-เบลิตุง และลัมปุง และ 8 รัฐของมาเลเซีย 8 รัฐ โดยเพิ่มกลันตัน สลังงอร์ มะละกา และ เนกรีเซมบิลัน

การกำหนดแนวพื้นที่การพัฒนาหลัก 5 แนวพื้นที่ภายใต้ความร่วมมือ IMT-GT ได้แก่ ① แนวพื้นที่เศรษฐกิจ สงขลา-ปีนัง-เมดานและพื้นที่ต่อเนื่อง ② แนวพื้นที่เศรษฐกิจคาบสมุทรมะละกา ③ แนวพื้นที่เศรษฐกิจบันดาอาเจห์-เมดาน-คูไม-ปาเล็มบัง และ ④ แนวพื้นที่เศรษฐกิจ คูไม-มะละกา และ ⑤ แนวพื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ภูเก็ต-อาเจห์

2. กลไกการดำเนินงาน

2.1 **กลไกระดับชาติ** ได้แก่หน่วยงานวางแผนด้านเศรษฐกิจของ 3 ประเทศเป็นฝ่ายเลขานุการระดับชาติทำหน้าที่ดูแลติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงาน ได้แก่ กระทรวงประสานงานด้านเศรษฐกิจ (Coordinating Ministry for Economic Affairs) ของประเทศอินโดนีเซีย สำนักงานวางแผนเศรษฐกิจ (Economic Planning Unit - EPU) สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ของประเทศมาเลเซีย และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

2.2 **กลไกระดับคณะทำงาน 5 สาขา** ได้แก่ (1) เกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร และสิ่งแวดล้อม (2) ท่องเที่ยว (3) การค้าและการลงทุน (4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง (5) ผลิตรภัณฑ์และบริการสุขภาพ และ (6) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

2.3 **กลไกภาคเอกชน** ได้แก่ สภาธุรกิจร่วมสามฝ่าย (IMT-GT Joint Business Council)

- 2.4 การประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสเป็นประจำทุกปีพร้อมกับการประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรี IMT-GT ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในพื้นที่ในการสร้างความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
- 2.5 การประชุมระดับสุดยอดผู้นำ IMT-GT ซึ่งจะจัดเป็นประจำทุกปี คู่ขนานกับการประชุมระดับสุดยอดผู้นำอาเซียน

3. ผลการดำเนินงานในภาพรวม

- 3.1 ภายหลังจากวิกฤตเศรษฐกิจ ปี พ.ศ. 2540 ที่ประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโสครั้งที่ 8 ในปี 2543 ที่จังหวัดสงขลา เห็นชอบการปรับทิศทางความร่วมมือโดยมุ่งเน้นการพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจ สงขลา-ปีนัง-เมดาน และให้จัดตั้งคณะทำงานภาครัฐและเอกชนของสามประเทศเพื่อกำหนดกรอบทิศทางและสาขาความร่วมมือขึ้นมาใหม่ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและภูมิภาคและความต้องการภาคเอกชน โดยทบทวนกรอบดำเนินงานเดิมและปรับลดสาขาความร่วมมือเหลือ 6 สาขา ได้แก่ (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (2) การค้าและการพัฒนาจากจุดเริ่มแรก (3) การพัฒนารายสาขา: ท่องเที่ยว (4) การพัฒนาด้านตลาดเสรี: โทรมคมนาคม (5) การพัฒนาสหสาขา: ทรัพยากรมนุษย์ และ (6) การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจและการค้าระหว่างพื้นที่
- 3.2 การปรับตัวในช่วง ปี พ.ศ. 2548-2550 การประชุมระดับสุดยอดแผนงาน IMT-GT ครั้งแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2548 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ ผู้นำ 3 ประเทศเห็นชอบให้มีการปรับทิศทางแผนงาน IMT-GT ให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์และการเปลี่ยนแปลงของข้ออำนาจในภูมิภาค โดยให้จัดทำแผนที่นำทาง (IMT-GT Roadmap) ขึ้นเป็นแนวทางปรับเปลี่ยนยุทธศาสตร์และสาขาความร่วมมือให้สอดคล้องกับสถานะและวิกฤตการณ์ต่าง ๆ อาทิ โรคติดต่อในคนและสัตว์ พลังงาน พิบัติภัย และความต้องการภาคเอกชน สภาธุรกิจ IMT-GT มีบทบาทนำในการเสนอความต้องการต่อภาครัฐ การยกยอบทบาทผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรีในการเชื่อมโยงระดับชาติกับองค์กรส่วนท้องถิ่น การรับ ADB และสำนักงานเลขาธิการอาเซียนเป็นพันธมิตรการพัฒนา และเน้นย้ำการเป็นส่วนหนึ่งของภูมิภาคอาเซียนโดยเป็นความร่วมมือในการลดช่องว่างการพัฒนาเพื่อบรรลุผลตามวิสัยทัศน์อาเซียน (Vision 2020)
- 3.3 การประชุมสุดยอด IMT-GT ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2550 ที่เมืองเซบู สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ผู้นำ 3 ประเทศได้ให้ความเห็นชอบต่อร่าง IMT-GT Roadmap ปี 2550-2554 เป็นยุทธศาสตร์การดำเนินงานในระยะ 5 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ของ IMT-GT เป็น “พื้นที่แห่งการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ก้าวหน้า มั่งคั่ง มีสันติภาพ และมีคุณภาพชีวิต” แผนดำเนินงานตามกรอบ IMT-GT และปรับกลไกการดำเนินงานแผนงานเป็นคณะทำงาน 5 สาขา ได้แก่ (1) การเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร และสิ่งแวดล้อม (2) การท่องเที่ยว (3) การค้าและการลงทุน (4) โครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคม และ (5) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพิ่มอีก 1 สาขา ในด้านการบริการ ด้านผลิตภัณฑ์และต่อมาได้มีการเพิ่มคณะทำงานที่ (6) ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล

4.

ความก้าวหน้าของการดำเนินการรายสาขา

- 4.1 **การค้าและการลงทุน** โครงการสำคัญได้แก่ การจัดตั้ง IMT-GT Plaza การจัดงาน Trade Fair การจัดงานเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบริเวณสะเดา-บูกิตกาญูฮิติม ซึ่ง สศช. อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ อยู่ในขั้นเสนอรายงานสุดท้าย และการเร่งรัดดำเนินการตามข้อตกลงไม่เก็บภาษีซ้อน
- 4.2 **การท่องเที่ยว** ได้แก่ การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อทำการตลาด โดยความร่วมมือจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) การส่งเสริมการตลาดโดยการสร้างตราสัญลักษณ์และคำขวัญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันในพื้นที่ จัดทำคู่มือท่องเที่ยวและรายชื่อโรงแรมระดับสามดาว การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับบันดาอาเจห์ (อินโดนีเซีย) ปีนัง (มาเลเซีย) และกระบี่/ภูเก็ต (ไทย) การส่งเสริมกิจกรรม Visit IMT-GT Year 2008
- 4.3 **ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล** ได้แก่ การจัดตั้งเครือข่ายห้องทดลองวิทยาศาสตร์ฮาลาล และการออกนิตยสาร Halal Insight Magazine โดยศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การจัดงาน International Halal Science Symposium ปี 2550 ที่มาเลเซีย และปี 2551 ที่อินโดนีเซีย
- 4.4 **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์** ได้แก่ การเร่งรัดด้านการอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการยอมรับมาตรฐานแรงงาน (Mutual Recognition Arrangement) การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างบทบาทแรงงานสตรีใน IMT-GT
- 4.5 **การเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และสิ่งแวดล้อม** ได้แก่ การจัดทำ Web Portal ด้านฐานข้อมูลการประมง โดยอินโดนีเซีย การร่วมจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่กฎระเบียบด้านการเกษตร
- 4.6 **การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง** รายงานความก้าวหน้าโครงการสำคัญในการพัฒนาการเชื่อมโยงทางบก ทะเล และอากาศ โดยเฉพาะการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโลกที่บ้านบูกะตา อำเภอแว้ง นราธิวาส กับบ้านบูกิตบุหงา รัฐกลันตัน ซึ่งจะแล้วเสร็จเดือนธันวาคม 2550 เพื่อเฉลิมฉลองการครบรอบ 50 ปีความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-มาเลเซีย การศึกษาความเหมาะสมสะพานข้ามแม่น้ำโลกแห่งที่สองที่เมืองรันเตาบันยัง รัฐกลันตัน กับอำเภอสุไหงโกก นราธิวาส และที่อำเภอตากใบ นราธิวาส กับเมืองเป็งกาลี กูโบร์ รัฐกลันตัน

5.

ผลการประชุมสำคัญที่ผ่านมา

- 5.1 **ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี ครั้งที่ 13** เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549 ที่รัฐสลังงอร์ ประเทศมาเลเซีย เห็นชอบกรอบความร่วมมือตามแผนงาน 6 สาขา ได้แก่

สาขาความร่วมมือ	ประเทศผู้ประสานงานหลัก
1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง	มาเลเซีย
2. การค้าและการลงทุน	มาเลเซีย

3. การท่องเที่ยว	ไทย
4. ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล	ไทย
5. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	อินโดนีเซีย
6. การเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร และสิ่งแวดล้อม	อินโดนีเซีย

5.2 ผลการประชุม IMT-GT Summit ครั้งที่ 2 ที่เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ เมื่อเดือนมกราคม 2550 ประเด็นที่ผู้นำไทยเสนอต่อที่ประชุม ได้แก่ การสร้างความเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับอาเจะห์ เพื่อร่วมกันสร้างความเจริญและความสงบในอาเจะห์ การร่วมพัฒนาวัตุดิบและมาตรฐานผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล การเชื่อมโยงแหล่งก๊าซธรรมชาติในอินโดนีเซียเพิ่มเติมจากแหล่งพื้นที่พัฒนาร่วม (JDA) การเพิ่มกิจกรรมการเชื่อมสัมพันธ์ระดับประชาชนกับประชาชน (People-to-people contact) ทั้งกลุ่มเยาวชน ชุมชน และนักธุรกิจ เพื่อความเข้าใจวัฒนธรรม และเห็นโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจ

นอกจากนี้ผู้นำสามประเทศเห็นชอบร่าง IMT-GT Roadmap ปี 2550-2554 ที่กำหนดแนวยุทธศาสตร์การพัฒนา ได้แก่ ① การส่งเสริมและอำนวยความสะดวกทางการค้า และการลงทุนในพื้นที่และระหว่างพื้นที่ ② การส่งเสริมภาคเกษตร อุตสาหกรรม การเกษตร และการท่องเที่ยว ③ การเสริมสร้างความเชื่อมโยงทางโครงสร้างพื้นฐานและการบูรณาการภูมิภาค ④ การส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฝีมือแรงงาน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อม และการจัดการการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ ⑤ การส่งเสริมด้านกลไก และองค์การดำเนินงานแผนงานให้มีประสิทธิภาพ ⑥ การพัฒนาตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ ได้แก่ แนวพื้นที่สงขลา-ปีนัง-เมดาน และพื้นที่ต่อเนื่องไปยังสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวพื้นที่คาบสมุทรมะละกา แนวพื้นที่มะละกา-เปกันบารู และแนวพื้นที่เกาะสุมาตรา (โดยจากการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 4-6 กันยายน 2550 ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ได้เพิ่มแนวพื้นที่เศรษฐกิจ ระนอง-ภูเก็ต-อาเจะห์ อีกแนวหนึ่ง)

5.3 ผลการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส IMT-GT ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 4-5 กันยายน 2550 ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สาระสำคัญมีดังนี้

5.3.1 เห็นชอบการเพิ่มพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้ตอนบนของไทยเข้าเป็นพื้นที่ IMT-GT ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต พังงา กระบี่ สุราษฎร์ธานี ระนอง และชุมพร

5.3.2 รับทราบความก้าวหน้าการจัดตั้งศูนย์ความร่วมมืออนุภูมิภาค IMT-GT (Centre for IMT-GT Sub-regional Cooperation หรือ CIMT) และเห็นชอบขอเขตการดำเนินงานของศูนย์ที่บริหารโดยคณะกรรมการระดับชาติสามประเทศ โดยจะมีสำนักงานถาวรจัดตั้งที่ทำการรัฐสงขลา ซึ่งต่อไปจะทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการการประชุมในทุกระดับ เป็นศูนย์ข้อมูลการประชุมและติดตามความก้าวหน้าการดำเนินการโครงการตามกรอบ IMT-GT โดยศูนย์จะได้รับงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลมาเลเซียเป็นเวลา 5 ปี และมีเจ้าหน้าที่จากภาครัฐสามประเทศร่วมดำเนินงาน

5.3.3 รับทราบผลการประชุมสภาธุรกิจ IMT-GT ในรอบปี 2550 จำนวน 3 ครั้ง ได้แก่ ที่จังหวัดบังกา-เบลิตุง อินโดนีเซีย จังหวัดตรัง ไทย และเมืองชิโปห์ รัฐเประมาเลเซีย โดยที่ประชุมคณะกรรมการบริหารสภาธุรกิจ ได้สรุปข้อเสนอสำคัญต่อที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโส ได้แก่ (1) การเปิดบริการบินแบบเช่าเหมาลำระหว่างมาเลเซียมายังจังหวัดตรังโดยสายการบิน Asmara Air (2) การเปิด IMT-GT Plaza ในเมืองสำคัญในพื้นที่ IMT-GT ที่เปิดแล้ว ได้แก่ จังหวัดตรัง และที่อยู่ในแผนงาน ได้แก่ จังหวัดพัทลุง เมืองเปกัมบารู (จังหวัดเรียว อินโดนีเซีย) (3) การจัดงาน Visit IMT-GT Year 2008 โดยทุกประเทศเสนอกิจกรรมอย่างน้อยประเทศละ 5 รายการ กำหนดเปิดงานที่อำเภอหาดใหญ่ในเดือนมกราคม 2551

5.3.4 รับทราบผลการดำเนินงานระดับคณะทำงาน 6 คณะตามกรอบ IMT-GT ดังนี้

- 1) การค้าและการลงทุน โครงการสำคัญ ได้แก่ Bilateral Payment Arrangement ซึ่งอินโดนีเซียจะเร่งรัดธนาคาร 2 แห่งมาร่วมงานกับธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าของไทย การจัดตั้ง IMT-GT Plaza การจัดงาน Trade Fair การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบริเวณสะเดา-บูกิตกายูฮิตัม ซึ่ง สศช. อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาความเป็นไปได้ อยู่ในขั้น Draft Final Report การเร่งรัดดำเนินการตามข้อตกลงไม่เก็บภาษีซ้อน
- 2) การท่องเที่ยว ได้แก่ การศึกษาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในพื้นที่เพื่อทำการตลาด โดยความร่วมมือจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) การส่งเสริมการตลาดโดยการสร้างตราสัญลักษณ์และคำขวัญเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกันในพื้นที่ จัดทำคู่มือท่องเที่ยวและรายชื่อโรงแรมระดับสามดาว การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับบันดาอาแจห์ (อินโดนีเซีย) ปีนัง (มาเลเซีย) และกระบี่/ภูเก็ต (ไทย) การส่งเสริมกิจกรรม Visit IMT-GT Year 2008
- 3) ผลิตภัณฑ์และบริการฮาลาล ได้แก่ การจัดตั้งเครือข่ายห้องทดลองวิทยาศาสตร์ฮาลาล และการออกนิตยสาร Halal Insight Magazine โดยศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย การจัดงาน International Halal Science Symposium ปี 2550 ที่มาเลเซีย และปี 2551 ที่อินโดนีเซีย
- 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ การเร่งรัดด้านการอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายแรงงาน และการยอมรับมาตรฐานแรงงาน (Mutual Recognition Arrangement) การจัดสัมมนาเพื่อเสริมสร้างบทบาทแรงงานสตรีใน IMT-GT
- 5) การเกษตร อุตสาหกรรมการเกษตร และสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การจัดทำ Web Portal ด้านฐานข้อมูลการประมง โดยอินโดนีเซีย การร่วมจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่กฎระเบียบด้านการเกษตร
- 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการคมนาคมขนส่ง รายงานความก้าวหน้าโครงการสำคัญในการพัฒนาการเชื่อมโยงทางบก ทะเล และอากาศ โดยเฉพาะการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโกลกที่บ้านบูเก๊ะตา

อำเภอเวียง นราธิวาส กับบ้านบุกิตบูหงา รัฐ กลันตัน ซึ่งจะแล้วเสร็จเดือน ธันวาคม 2550 เพื่อเฉลิมฉลองการครบรอบ 50 ปีความสัมพันธ์ทางการทูต ระหว่างไทย-มาเลเซีย การศึกษาความเหมาะสมสะพานข้ามแม่น้ำโกลก แห่งที่สองที่เมืองรันเตาปันยัง รัฐกลันตัน กับอำเภอสุโหงโกลก นราธิวาส และที่อำเภอตากใบ นราธิวาส กับเมืองเป็งกาลัน กูโบร์ รัฐกลันตัน

- 7) รับทราบความก้าวหน้าการดำเนินการโดย ADB โดยภายหลังจากสนับสนุน การจัดทำ IMT-GT Roadmap ADB ได้เป็นเจ้าภาพจัดประชุมที่โกตาคิ นา บาลู เพื่อสนับสนุนการแปลงแผนสู่ปฏิบัติ และทำการศึกษาเพื่อการพัฒนา เชื่อมโยงแนวพื้นที่เศรษฐกิจสามประเทศ ตลอดจนยุทธศาสตร์ความ ร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่เชื่อมโยงมายัง IMT-GT และ แผนงานสนับสนุนภาคเอกชนใน IMT-GT ร่วมดำเนินการโครงการพัฒนา โครงสร้างพื้นฐาน
- 8) รับทราบแนวทางพัฒนาความร่วมมือภายใต้กรอบอาเซียน ซึ่งจะมีการ ดำเนินการภายใต้กฎบัตรอาเซียนในระยะต่อไป

5.4 ผลการประชุมระดับผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรี ครั้งที่ 4 เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2550 ที่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สาระสำคัญมีดังนี้

- 5.4.1 รับทราบผลการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ 14 โดยเฉพาะการรับ 6 จังหวัดจากภาคใต้ตอนบนของไทยเข้าร่วมในพื้นที่แผนงาน IMT-GT
- 5.4.2 เห็นชอบตามผลการประชุมระดับสภารัฐกิจ IMT-GT พร้อมทั้งให้การสนับสนุน และข้อคิดเห็น ดังนี้
  - 1) ตระหนักถึงความสำคัญในการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับรัฐบาลกลาง โดยเฉพาะฝ่ายเลขานุการระดับชาติ และการให้การสนับสนุนภาคเอกชน โดยสภารัฐกิจ IMT-GT
  - 2) เร่งรัดการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะการอำนวยความสะดวกในการข้ามแดน เพื่อเร่งกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคม
  - 3) ยินดีรับข้อเสนอทั้งจากส่วนกลางและภูมิภาค และจะเร่งสนับสนุนอย่างเต็ม ความสามารถและด้วยความมีพันธะอย่างสูง โดยเฉพาะกิจกรรมปีส่งเสริม การท่องเที่ยว IMT-GT 2008 และการจัดตั้ง IMT-GT Plaza
  - 4) การส่งเสริมโอกาสการพัฒนาทางธุรกิจ ที่จะทำให้เกิดกิจกรรมทาง วัฒนธรรมและสังคมมากยิ่งขึ้นด้วย

5.5 ผลการประชุมระดับรัฐมนตรี IMT-GT ครั้งที่ 14 เมื่อวันที่ 6 กันยายน 2550 ที่อำเภอ เมือง จังหวัดสงขลา สาระสำคัญมีดังนี้

- 5.5.1 รับทราบผลการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส ครั้งที่ 14 โดยให้ความสำคัญต่อ การเร่งสร้างความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ที่ไม่มีดินแดนติดต่อกันทางบก (อินโดนีเซีย) การเร่งรัดความร่วมมือด้านพลังงาน ก๊าซธรรมชาติ Bio-fuels และ พลังงานทางเลือก การเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และปรับลดกฎระเบียบที่เป็น อุปสรรค การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจภาคเหนือของมาเลเซีย (Northern

Corridor Economic Region: NCER) ซึ่งเป็นโอกาสในการร่วมพัฒนาระหว่าง มาเลเซียและไทยทั้งด้านพลังงานและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง การจัดกิจกรรม ความสัมพันธ์ทางสังคมและนันทนาการระหว่างปีส่งเสริมการท่องเที่ยว IMT-GT 2008 ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมการท่องเที่ยว เช่น การประกวดนกเขา และกีฬา หลายประเภท เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เซปักตะกร้อ

- 5.5.2 รับทราบรายงานการประชุมผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรี ครั้งที่ 4
- 5.5.3 รับทราบการเตรียมการจัดประชุมสุดยอดครั้งที่ 3 ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ในวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 และเห็นชอบ ร่างคำแถลงการณ์ร่วมของผู้นำที่ให้ความสำคัญมากขึ้นต่อบทบาทในเวทีโลก ภาวะวิกฤตสิ่งแวดล้อม และปัญหาด้านความมั่นคงปลอดภัยที่ต้องดูแลเนื่องจาก เป็นปัจจัยพื้นฐานต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของอนุภูมิภาค
- 5.5.4 รับทราบข้อคิดเห็นจากรองประธาน ADB ในการพัฒนาของ IMT-GT ที่จะมุ่งให้ ความสนับสนุน (1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งและประสิทธิภาพขององค์กร IMT-GT และกลไกการประสานงาน (2) การพัฒนาความเชื่อมโยงของแนวพื้นที่ การพัฒนาต่าง ๆ ในกรอบ IMT-GT
- 5.5.5 รับทราบข้อคิดเห็นจากผู้แทนสำนักงานเลขาธิการอาเซียนที่เห็นด้วยต่อความ จำเป็นของการประสานระหว่างกรอบ IMT-GT และอาเซียน ตามที่ไทยเสนอ โดย อาเซียนอยู่ระหว่างการมุ่งสร้างประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 ซึ่งกรอบ IMT-GT มีบทบาทสำคัญยิ่งในการบูรณาการภูมิภาคและลดช่องว่างจากการพัฒนา
- 5.5.6 รับทราบตามที่อินโดนีเซียจะเป็นเจ้าภาพการประชุมระดับรัฐมนตรีและเจ้าหน้าที่ อาวุโส ครั้งที่ 15 ต่อเนื่องกับการประชุมสภาธุรกิจ IMT-GT และการประชุมระดับ ผู้ว่าราชการจังหวัดและมุขมนตรี ครั้งที่ 5 ณ เมืองบันดาอาเจห์ เขตปกครอง พิเศษอาเจห์ หรือ เมืองปาเล็มบัง จังหวัดสุมาตราใต้

5.6 ผลการประชุมระดับสุดยอดผู้นำ ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 ที่ประเทศ สิงคโปร์ สาระสำคัญมีดังนี้

- 5.6.1 **ข้อเสนอแนะของไทย** ตามคำกล่าวเปิดประชุมของนายกรัฐมนตรีไทย
  - 1) เร่งรัดการดำเนินโครงการตาม Roadmap ให้มีผลเป็นรูปธรรมในระยะ 4 ปีข้างหน้า พร้อมกับสร้างความสงบและความมั่นคงในพื้นที่ให้เป็น พื้นฐานต่อการพัฒนาการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยว
  - 2) ใช้ศักยภาพของความหลากหลายด้านฐานทรัพยากรของพื้นที่ IMT-GT และความหลากหลายทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ให้ เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
  - 3) เร่งรัดพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงทั้งทางด้านถนน ทางทะเล และ ทางอากาศ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์ พร้อมทั้งเร่งแก้ไข ผ่อนปรนกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการด้านการค้าและ บริการข้ามแดน

- 4) เพิ่มบทบาทและความร่วมมือของภาคเอกชนและรัฐบาลท้องถิ่น ในการเตรียมแผนปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรมเพื่อพัฒนาแนวเขตพัฒนาเศรษฐกิจเดิมและแนวเขตเศรษฐกิจใหม่ภายในระยะเวลาของ Roadmap ฉบับแรก
- 5) ประสานและเชื่อมโยงการพัฒนา IMT-GT โดยเฉพาะตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจหลักให้สอดคล้องกับแผนการพัฒนาระดับประเทศ ซึ่งในส่วนของไทยอยู่ระหว่างการดำเนินการเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลภาคใต้ (Southern Region Development Strategy) โดย สศช. เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

5.6.2 การรับรองถ้อยแถลงร่วมของผู้นำ (Summit Joint Statement) สำคัญคือ

- 1) ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านพลังงาน สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และการเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์
- 2) ให้ความสำคัญกับการสร้างความไว้วางใจและความเชื่อมั่นระหว่างกัน และการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประชาชน ความเป็นชุมชน IMT-GT
- 3) รับทราบการเข้าร่วมในพื้นที่ IMT-GT ของหกจังหวัดภาคใต้ตอนบนของไทย ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง ภูเก็ต พังงา และกระบี่
- 4) เห็นชอบการเร่งรัดดำเนินแผนงานโครงการในแนวพื้นที่เศรษฐกิจเดิม และการเสนอแผนงานโครงการใหม่สำหรับแนวพื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ภูเก็ต-อาเจห์ พร้อมทั้งให้บูรณาการแผนงานพัฒนาตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ IMT-GT กับแผนพัฒนาภูมิภาคของสามประเทศ IMT-GT
- 5) เน้นย้ำการพัฒนาความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาค การอำนวยความสะดวกทางการค้า และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ โดยมอบหมายรัฐมนตรีด้านการคมนาคม รัฐมนตรีด้านเศรษฐกิจและคณะทำงานที่เกี่ยวข้องเร่งดำเนินการลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ และการนำความตกลงอาเซียนว่าด้วยการรับรองด้านแรงงานร่วม (MRA) มาทดลองปฏิบัติในพื้นที่ IMT-GT
- 6) เห็นควรผลักดันความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับปรากฏการณ์โลกร้อน ด้วยการนำข้อตกลงและกลไกที่มีอยู่มาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถส่งผลอย่างยั่งยืน
- 7) เห็นชอบให้ภาครัฐเพิ่มประสิทธิภาพการสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชน โดยเฉพาะการเสริมสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ โดยเน้นความสำคัญและบทบาทของผู้นำราชการจังหวัดและมุขมนตรี IMT-GT ในการสร้างกลไกความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมในการส่งเสริมการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม

- 8) รับทราบการจัดตั้งศูนย์ความร่วมมืออนุภูมิภาค IMT-GT (CIMT) ณ รัฐสลังงอร์โดยรัฐบาลมาเลเซีย และให้ธนาคารพัฒนาเอเชียและสำนักงานเลขาธิการอาเซียนให้ความสนับสนุนการจัดตั้งสำนักงานเลขานุการ CIMT เพื่อให้ CIMT มีประสิทธิภาพของการประสานงานและติดตามผลแผนงานโครงการ IMT-GT ในมาตรฐานสูงสุด
- 9) เน้นย้ำบทบาทของ ADB ในฐานะพันธมิตรการพัฒนา โดยขอให้ ADB ทำการศึกษาการวิเคราะห์ระดับลึกในภาคการขนส่ง การพัฒนาโลจิสติกส์ การพัฒนาด้านท่าเรือและการค้าทางน้ำ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุนและวิชาการต่อโครงการสำคัญตาม Roadmap และเน้นย้ำบทบาทของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนในการประสานการพัฒนาตามกรอบ IMT-GT กับอาเซียนตามยุทธศาสตร์การพัฒนารายสาขา

5.6.3 การเห็นชอบและรับรองแนวทางการดำเนินการในระยะเร่งด่วน ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานในช่วงปี 2550 ของคณะทำงานภายใต้กรอบ IMT-GT 6 สาขา และรับรองแนวทางการดำเนินงาน 6 เรื่อง ดังนี้

- 1) รับรองการเข้าร่วมในพื้นที่ IMT-GT ของหกจังหวัดภาคใต้ตอนบนของไทย ได้แก่ สุราษฎร์ธานี ชุมพร ระนอง ภูเก็ต พังงา และกระบี่ และการปรับแนวพื้นที่เศรษฐกิจของ IMT-GT โดยเพิ่มแนวพื้นที่เศรษฐกิจที่ 5 ได้แก่ Ranong-Phuket-Aceh Economic Corridor เพื่อให้ครอบคลุมและเชื่อมโยงพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้ตอนบนของไทย
- 2) เห็นชอบให้ประกาศปีส่งเสริมปีการท่องเที่ยว IMT-GT 2008 โดยให้องค์กรที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนของสามประเทศให้การสนับสนุนให้ดำเนินการได้เป็นผลสำเร็จ
- 3) เห็นชอบให้เร่งรัดการเปิดดำเนินการศูนย์ความร่วมมืออนุภูมิภาค IMT-GT (CIMT) ณ รัฐสลังงอร์ มาเลเซีย ภายในปี 2551 โดยขอรับความสนับสนุนจากธนาคารพัฒนาเอเชียในการพัฒนาองค์กรรวมทั้งบุคลากรของสามประเทศที่จะมาปฏิบัติงานร่วมกันที่ศูนย์นี้ในระยะต่อไป
- 4) เห็นชอบให้ดำเนินการขอรับการสนับสนุนจาก ADB ในการจัดทำแผนปฏิบัติการและการจัดลำดับความสำคัญแผนงานโครงการและประมาณการค่าใช้จ่ายรายแผนงานโครงการเพื่อการพัฒนาตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจทั้ง 5 ของ IMT-GT
- 5) เห็นชอบให้สภารัฐกิจ IMT-GT และ ADB ได้ปรึกษาหารือและประสานงานกันในด้าน การเพิ่มช่องทางเข้าถึงแหล่งเงินทุนดำเนินโครงการของภาคเอกชน IMT-GT
- 6) สั่งการให้คณะทำงานภายใต้กรอบ IMT-GT 6 สาขาเร่งรัดการดำเนินการในเรื่องที่มีความสำคัญเร่งด่วน โดยเฉพาะด้านพลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทน การลดต้นทุนค่าใช้จ่ายด้านโลจิสติกส์ตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ IMT-GT การจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ การจัดทำมาตรฐานการตรวจรับรองตราฮาลาล การร่วมทำการตลาดสินค้าและบริการฮาลาล

การรับรองร่วมด้านมาตรฐานและการรับรองวิชาชีพแรงงาน (MRA) ตลอดจนความร่วมมือด้านประมง ปศุสัตว์ พืชผลเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร

6. ปัญหาและอุปสรรค

อุปสรรคสำคัญที่ทำให้ IMT-GT ไม่มีความก้าวหน้ามากนักในช่วง 12 ปีแรก ได้แก่ (1) ขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจริงจังในระดับสูงของรัฐบาล (2) การดำเนินการมีภาคเอกชนเป็นกลไกหลักจึงมีข้อเสนอเป็นโครงการกระจายและไม่มีแผนงานระยะยาว (3) ภาครัฐมีบทบาทเชิงรับ คือ รอพิจารณาข้อเสนอจากภาคเอกชน แต่ไม่ได้มีบทบาทเชิงรุกที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคด้านกฎระเบียบที่ขัดขวางการค้าการลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน (4) การขยายตัวอย่างรวดเร็วของเงินดึงดูดความสนใจไปที่การเชื่อมโยงทางตอนบนกับภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

7. การดำเนินการในระยะต่อไป

ประเด็นที่ควรเร่งรัดผลักดันในระยะต่อไป สืบเนื่องมาจากผลการประชุมสุดยอดผู้นำ (IMT-GT Summit) ครั้งที่ 3 เมื่อวันที่ 19 พฤศจิกายน 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ มีดังนี้

- 7.1 ให้ความสำคัญต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจโดยเฉพาะด้านพลังงานทางเลือกและพลังงานทดแทน สิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน คมนาคมขนส่ง และเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์
- 7.2 เร่งรัดดำเนินแผนงานโครงการในแนวพื้นที่เศรษฐกิจเดิม และการเสนอแผนงานโครงการใหม่สำหรับแนวพื้นที่เศรษฐกิจระนอง-ภูเก็ต-อาเจห์ พร้อมทั้งให้บูรณาการแผนงานพัฒนาตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ IMT-GT กับแผนพัฒนาภูมิภาคของสามประเทศ IMT-GT
- 7.3 การจัดทำมาตรฐานการตรวจรับรองตราฮาลาล การร่วมทำการตลาดสินค้าและบริการฮาลาล
- 7.4 เร่งรัดอำนวยความสะดวกทางการค้าลดต้นทุนการขนส่งและโลจิสติกส์ และการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดนสะเดา-บูกิตกายูฮิตัม
- 7.5 การนำความตกลงอาเซียนว่าด้วยการรับรองด้านแรงงานร่วม (MRA) มาทดลองปฏิบัติในพื้นที่ IMT-GT
- 7.6 เร่งรัดความร่วมมือด้านประมง ปศุสัตว์ พืชผลเกษตร และอุตสาหกรรมเกษตร และผลักดันความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อรองรับปรากฏการณ์โลกร้อน ด้วยการนำข้อตกลงและกลไกที่มีอยู่มาปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสามารถส่งผลอย่างยั่งยืน
- 7.7 ส่งเสริมประสิทธิภาพของศูนย์ความร่วมมืออนุภูมิภาค IMT-GT (Centre for IMT-GT Sub-regional Cooperation หรือ CIMT) ในการประสานงานและติดตามผลแผนงานโครงการ IMT-GT ในมาตรฐานสูงสุด
- 7.8 เน้นย้ำบทบาทของ ADB ในฐานะพันธมิตรการพัฒนา โดย ADB สนับสนุนการศึกษาการวิเคราะห์ระดับลึกในภาคการขนส่ง การพัฒนาโลจิสติกส์ การพัฒนาด้านท่าเรือและการค้าทางน้ำ พร้อมทั้งให้การสนับสนุนด้านแหล่งเงินทุนและวิชาการต่อโครงการสำคัญ

ตาม Roadmap และเน้นย้ำบทบาทของสำนักงานเลขาธิการอาเซียนในการประสานการพัฒนาตามกรอบ IMT-GT กับอาเซียนตามยุทธศาสตร์การพัฒนารายสาขา

7.9 สภาธุรกิจ IMT-GT และ ADB ประสานงานเพื่อเพิ่มช่องทางเข้าถึงแหล่งเงินทุนดำเนินโครงการของภาคเอกชน IMT-GT

ทั้งนี้ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน 2550 เห็นชอบผลการประชุมระดับสุดยอด ครั้งที่ 3 แผนงาน IMT-GT ดังนี้

- ❶ รับทราบผลการประชุม IMT-GT Summit ครั้งที่ 3 และมอบหมายส่วนราชการที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามผลการประชุม IMT-GT Summit ครั้งที่ 3 โดยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) จะได้ประสานส่วนราชการดังกล่าวต่อไป
- ❷ มอบหมายกระทรวงมหาดไทยเร่งรัดผู้ว่าราชการจังหวัด 14 จังหวัด ให้มีบทบาทมากขึ้นในการจัดเตรียมแผนการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรมที่จะสนับสนุนต่อภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจภายใต้แผนงาน IMT-GT
- ❸ เห็นชอบในหลักการจัดส่งเจ้าหน้าที่ สศช. เพื่อไปร่วมปฏิบัติงานยังศูนย์ความร่วมมืออนุภูมิภาค IMT-GT (CIMT)

